

Bogdan Wasilewski

"Kronika Jubileuszu 90-lecia Profesora Henryka Gaertnera", Kraków 2013 : [recenzja]

Acta Medicorum Polonorum 3, 218-219

2013

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

**Kronika Jubileuszu 90-lecia Profesora Henryka Gaertnera, Kraków 2013,
ISBN 9788377678664**

Recenzowana książka wydana jest pod redakcją prof. Igora Gościńskiego z zespołem. Jest starannie opracowana edytorsko, liczy łącznie 102 strony i poświęcona jest w całości jubileuszowi 90-lecia prof. Henryka Gaertnera.

Publikację otwiera list gratulacyjny JM Rektora UJ, prof. dr. Wojciecha Nowaka, który zapowiada na wstępie, iż gdyby wiedzę, talenty i zasługi Jubilata chciał spisywać maczkiem, na bawolej skórze nie starczyłoby miejsca. Prof. W. Nowak podkreśla zbieżność życiorysu wielkiego humanisty i lekarza, jakim jest Albert Schweitzer, z osobą prof. Henryka Gaertnera, który podobnie jak Schweitzer, stał się duchowym przewodnikiem kilku pokoleń ludzi szlachetnych. Rektor Nowak charakteryzuje w ciepłych słowach działalność Jubilata jako lekarza, społecznika, pisarza, muzyka i muzykologa. Jako motto swojej wypowiedzi cytuje słowa Jubilata: „Chciałem być dobrym lekarzem i porządnym człowiekiem i mam nadzieję, że mi się to udało”.

Kolejny rozdział, zatytułowany „Jubilat”, omawia szczytny rodowód i działalność Henryka Gaertnera imponującą swoim zakresem i bogactwem. Henryk Gaertner reprezentuje sobą najlepszą tradycję krakowskiej inteligencji i jednego z najstarszych rodów góralskich – rodziny Bachledów. Autorzy opisując dzieje pracowitego życia Jubilata potwierdzają najwyższe uznanie, jakim cieszy się on w kraju i poza jego granicami, czego wyrazem są odznaczenia, z których wymieniono 84.

Kolejnym rozdziałem jest laudacja autorstwa prof. Igora Gościńskiego, przewodniczącego Towarzystwa Lekarskiego Krakowskiego, które uhonorowało Jubilata godnością członka honorowego oraz innymi medalami i wyróżnieniami. Prof. Gościński wymienił alfabetycznie katalog zasług i wyróżniających cech Jubilata, z których wymienił: Medicus Nobilis, Arbiter Elegancji i człowiek przez duże C. Uznanie środowiska lekarskiego podsumowuje następująca wypowiedź, którą są słowa prof. Jerzego Woy-Wojciechowskiego, przewodniczącego Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Lekarskiego, który wyraził przekonanie, iż stopień szlachetności ludzkiej powinno się mierzyć w jednostkach – Gaertnerach.

Kolejna wypowiedź należy do prof. Aleksandra Skotnickiego, kierownika Katedry hematologii UJ, następcy zawodowego Jubilata. Prof. A. Skotnicki opisuje bogatą działalność naukową i kliniczną Jubilata, która zaowocowała pionierskimi specjalistycznymi publikacjami i opracowaniami podręcznikowymi. Znaczący wpływ na kształtowanie się sylwetki zawodowej i osobistej Jubilata wywarł założyciel Kliniki, prof. Julian Aleksandrowicz – wybitny lekarz i humanista, cechujący się odwagą w głoszeniu nowatorskich poglądów, wnikliwy klinicysta i pedagog oddany swojemu dziełu. Piękną tradycję Kliniki Hematologii UJ kontynuuje prof. Aleksander Skotnicki, godny następca Jubilata.

Charakterystykę prof. Henryka Gaertnera jako humanisty omawia prof. Zdzisław Gajda z Katedry Historii Medycyny UJ. Kreśląc sylwetkę Jubilata jako humanisty i historyka, prof. Gajda podkreśla, że jest on uczniem wybitnego humanisty i lekarza, prof. Juliana Aleksandrowicza, iż cechuje Go bogactwo zainteresowań, począwszy od medycyny indyjskiej na muzykologii kończąc. Henryk Gaertner jest autorem szeregu wartościowych pozycji naukowych z zakresu historii medycyny, literatury pięknej, filozofii i muzykologii. Będąc bardzo aktywnym człowiekiem, poprzez udział w licznych stowarzyszeniach, w tym Polskim Towarzystwie Schweitzerowskim, którego jest założycielem, wywarł wielki wpływ na polską kulturę i życie intelektualne.

Kolejny rozdział to wypowiedź dr. Andrzeja Kosiniaka-Kamysza, dyrektora Szpitala im. J. Dietla w Krakowie, wieloletniego Ministra Zdrowia RP, który, jak podkreśla, jest zauroczony osobowością Jubilata, erudyty, człowieka wielkiej wiedzy, społecznika, a jednocześnie ciepłego, skromnego człowieka przyjaznego ludziom. Jak pisze dyrektor Kosiniak-Kamysz, zawdzięcza on Jubilatowi nie tylko wiedzę lekarską, ale również umiejętność poruszania się w życiu społecznym, politycznym i codziennym.

W słowie od Jubilata, prof. Henryk Gaertner wspomina swoich wybitnych nauczycieli zarówno w kraju, jak i poza naszym krajem. Dzięki dwukrotnemu stypendium Rockefellera oraz osobistym kontaktom z Richardem Meyerem i innymi wybitnymi naukowcami zagranicznymi, Henryk Gaertner ma kontakt z czołowymi uczonymi swojego okresu. Wzbogacenie duchowe zawdzięcza również pogłębianiu studiów muzycznych i wiedzy muzykologicznej, jak i bliskiej współpracy z Zakonem Bonifratrów, które zaowocowało honorowym członkostwem zakonu i jego złotym medalem. W liczącym ponad 50 stron aneksie, zamieszczono dane szczegółowe, dotyczące dorobku Jubilata, bogatą dokumentację zdjęciową dotyczącą organizowanego w Krakowie jubileuszu 90-lecia Henryka Gaertnera, wręczonych odznak i dyplomów. Uroczystości jubileuszowe zorganizowano w siedzibie Towarzystwa Lekarskiego Krakowskiego, zaprojektowanej i wykonanej przez członka honorowego TLK, Stanisława Wyspiańskiego.

Miejsce uroczystości jubileuszowej i sposób jej przeprowadzenia w pełni oddaje charakterystykę prof. Henryka Gaertnera, dorobek tej wybitnej postaci, jaką jest wieloletni przewodniczący Rady Naukowej czasopisma „Sztuka leczenia”, człowiek wielkiego formatu i wielkiego serca.

Bogdan Wasilewski (Warszawa)

